Kraków, 22.06.2021 r.

mgr Łukasz Kantor
Katedra Prawa Gospodarczego Prywatnego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Jagielloński

Streszczenie rozprawy doktorskiej

pt. „Charakter prawny umowy konsorcjum"

Przedmiotem dysertacji doktorskiej jest rozwiązanie istniejącego problemu, polegającego na określeniu charakteru prawnego umowy konsorcjum, w kontekście braku jednolitego stanowiska w przedmiocie jurydycznej natury konsorcjum, występującego zarówno w doktrynie prawa, jak i orzecznictwie. Ciągły rozwój współpracy gospodarczej w formie kooperacji konsorcjalnej powoduje, iż instytucja konsorcjum zyskuje coraz większą doniosłość praktyczną. Brak rozwiązań normatywnych, potęgowany zróżnicowanymi poglądami doktryny, powoduje, iż zagadnienia prawne powstałe na gruncie współpracy konsorcjalnej wywołują liczne wątpliwości na płaszczyźnie zarówno samej interpretacji, jak i stosowania prawa. Niniejsza dysertacja stanowi próbę kompleksowego i praktycznego omówienia problematyki dotyczącej charakteru prawnego umowy konsorcjum.

W rozdziale I rozprawy, zatytułowanym „*Zagadnienia ogólne*", zostały przedstawione głównie kwestie ogólne dotyczące instytucji konsorcjum, mające charakter wprowadzający. Przedstawiono rys historyczny instytucji konsorcjum, zaprezentowano pojęcie konsorcjum w ujęciu etymologicznym oraz słownikowym, a także na gruncie przepisów prawa krajowego, włoskiego, unijnego oraz doktryny prawa i orzecznictwa, a także przedstawiono podział funkcjonujących w obrocie gospodarczym konsorcjów. Zaprezentowano również autorską definicję projektującą konsorcjum.

Rozdział II – *Model umowy konsorcjum w świetle praktyki kontraktowej*, stanowi charakterystykę wykreowanego przez praktykę obrotu gospodarczego, empirycznego modelu umowy konsorcjum. Omówiono kwestię formy prawnej, podmiotowości oraz celu i przedmiotu współpracy konsorcjalnej. Scharakteryzowano podmioty mogące stać się stronami umowy konsorcjum, ich prawa i obowiązki oraz problematykę ich uczestnictwa w zyskach i ponoszeniu strat. Przedstawiono także repartycję ryzyk prawno-gospodarczych, związanych z działalnością konsorcjalną oraz kwestię prowadzenia spraw i reprezentacji konsorcjum.

Rozdział III - *Konsorcjum a inne formy współpracy gospodarczej,* został w całości poświęcony porównaniu instytucji konsorcjum do innych form współdziałania podmiotów gospodarczych. Dokonano analizy porównawczej z formami współdziałania zbliżonymi pod pewnymi względami do współpracy konsorcjalnej, takimi jak: spółka cywilna, spółka cicha, spółka celowa, koncern, trust, holding, joint venture, Europejskie Zgrupowanie Interesów Gospodarczych, konglomerat oraz kartel.

Rozdział IV - *Granice wolności umów w kształtowaniu treści umowy konsorcjum,* został podzielony na trzy podrozdziały. W pierwszym dokonano próby kwalifikacji prawnej umowy konsorcjum uwzględniając w szczególności cechy charakterystyczne wykształconego w świetle praktyki kontraktowej modelu umowy konsorcjum oraz wnioski z dokonanego w rozdziale III porównania instytucji konsorcjum z innymi formami współpracy gospodarczej. W drugim podrozdziale omówiono bezwzględnie obowiązujące, wyrażone w kodeksie cywilnym granice swobody kontraktowania, którymi związane są podmioty rozpoczynające kooperację konsorcjalną. Poruszono również kwestię skutków naruszenia granic swobody umów. W ostatnim podrozdziale autor przedstawił problematykę współpracy konsorcjalnej z punktu widzenia prawa antymonopolowego.

Ostatni V rozdział *Zagadnienia dodatkowe* został poświęcony, po pierwsze, problematyce odpowiedzialności z umowy konsorcjum. Omówiono odpowiedzialność konsorcjantów, zarówno na płaszczyźnie wewnętrznej, jak i zewnętrznej oraz odpowiedzialność podmiotu prowadzącego sprawy i reprezentującego konsorcjum. Ponadto, poddano analizie kwestię roszczeń regresowych oraz tematykę przedawnienia roszczeń. Po drugie, w rozdziale tym omówiono także związane z kooperacją gospodarczą aspekty procesowe. Określono komu przysługuje zdolność sądowa i procesowa oraz omówiono kwestię legitymacji procesowej czynnej oraz biernej. Scharakteryzowano także instytucję interwencji głównej i ubocznej pod kątem współpracy konsorcjalnej. Po trzecie, przedstawiono zagadnienia klauzul arbitrażowych, w szczególności z punktu widzenia możliwości, jakie daje ich wykorzystanie w umowie konsorcjum.

W zakończeniu niniejszego opracowania autor zaprezentował uwagi *de lege lata* oparte, w szczególności, o analizę regulacji prawa krajowego oraz unijnego, a także poglądów prezentowanych przez doktrynę prawa i judykaturę oraz uwagi *de lege ferenda,* wyrażające postulat bezwzględnej konieczności podjęcia interwencji ustawodawczej. W tym celu autor zaprezentował konkretne przepisy, które powinny znaleźć się w nowelizacji k.c. oraz k.s.h

Kantor Łukasz